MIELIPIDE

Lähetä mielipidekirjoitus Toivomme napakoita, enintään yhden liuskan pituisia kirjoituksia (alle 2 000 merkkiä välilyönteineen). Julkaisemme kirjoituksen nimimerkillä vain poikkeustilanteessa. Lähetä kirjoitus osoitteeseen lukijalta@maaseuduntulevaisuus.fi tai Maaseudun Tulevaisuus, PL 440, 00101 Helsinki. Liitä mukaan yhteystietosi.

YLIÖ

Liiketoiminnan osan myynnistä resursseja yritykseen

Omistajanvaihdoksilla ja siihen liittyvällä buumilla viitataan yleensä ikääntyvien yrittäjien yritysten myymiseen tai sukupolvenvaihdoksiin.

Omistajanvaihdos on kuitenkin käytännössä muutakin, ja omistajanvaihdoksista pitäisi saada luontainen pienyritysten kehittämisen ja kasvun keino suuremmalle joukolle erilaisia yrityksiä ja kaikenikäisille yrittäjille.

Erittäin vähäiselle huomiolle keskustelussa on esimerkiksi jäänyt, miten pienyritys voisi kehittyä ja kasvaa myymällä osan liiketoiminnastaan jollekin toiselle yritykselle tai alkavalle yrittäjälle.

Kun yrityksellä on useita liiketoiminta-alueita, eri tuotteita/palveluja, asiakasryhmiä tai markkina-alueita, niiden johtaminen ja kehittäminen sitoo resursseja ja myös hajauttaa resurssien tehokasta käyttöä. Tämä näkyy yleensä talousluvuissa toiminnan kannattamattomuutena, jonka taustalla on yrityksen kykenemättömyys panostaa riittävästi resursseja eri liiketoimintoihin.

Esimerkiksi kahden tasavahvan liiketoiminta-alueen välillä ”pallotellaan” rajallisia resursseja aina sinne, missä hätä on suurin tai on saatettu päätyä tekemään melkein ”mitä vain asiakas pyytää”. Näin päädytään tilanteeseen, että yritys on suhteellisen hyvä kaikessa, mutta ei erinomainen missään.

Tällaisissa tilanteissa pitää miettiä, olisiko jokin liiketoiminnan osa paketoitavissa selkeäksi kokonaisuudeksi ja myytävissä potentiaaliselle ostajalle sen sijaan, että ajettaisiin kyseinen liiketoiminnan osa alas tai luovuttaisiin koko yrityksestä.

Kyse saattaa olla pienimuotoisestakin liiketoiminnasta, josta kuitenkin joku toinen yritys tai yrittäjäksi aikova saattaa olla kiinnostunut.

> Yritys voi olla suhteellisen hyvä kaikessa, mutta ei erinomainen missään.

Joissakin tapauksissa liiketoiminnan osasta luopumiseen päädytään yrittäjästä johtuvista syistä, toisinaan taas taustalla ovat yritykseen liittyvät syyt.

Molemmissa tapauksissa lisäsysäyksen myynnille antaa itse liiketoimintaan liittyvät syyt. Tästä syystä liiketoiminnan osan myynnin motiivit voivat olla moninaisia. Esimerkiksi yrittäjän vaiheittainen valmistautuminen eläkkeelle siirtymiseen, yrittäjän mielenkiinnon hiipuminen markkinoilla tapahtuvien muutosten vuoksi, kiristynyt kilpailu, johon ei kyetä vastaamaan, yrityksen liiketoimintojen rönsyily ja siitä johtuva resurssien tehoton käyttö tai yrityksen kannattavuuden hiipuminen.

Kun yritys hakee kannattavuutta, on mahdollista myydä sellainen liiketoiminta pois, jonka markkinoilla on vaikea ylläpitää kannattavuutta esimerkiksi juuri kiristyneen kilpailun vuoksi. Vaikka kaupan kohteena ollut yritys tai liiketoiminta olisi ollut kannattavuudeltaan korkeintaan vaatimatonta, on tutkimustemme mukaan ostaja kyennyt tekemään siitä menestyvää liiketoimintaa. Tästä syystä ei välttämättä ole järkevää lähteä ajamaan alas tai lopettamaan omalle yritykselle kannattamatonta liiketoimintaa.

Joskus taas kilpailussa pärjäämiseksi liiketoiminta vaatisi mittavia investointeja, joilla lisättäisiin alan kapasiteettia yli kysynnän. Tällöin järkevä ratkaisu saattaa löytyä myymällä kyseinen liiketoiminta kilpailijalle, jolla on jo vahva asema markkinoilla ja välttää näin alan toimijoiden välinen pudotuspeli.

Pienten yritysten yrityskaupoissa hinnoittelu on merkittävä syy yrityskauppaneuvottelujen kariutumiselle. Yrityksen liiketoiminnoista osan myyminen on huomattavan suoraviivaista toimintaa. Siihen ei liity tunnearvoja läheskään siinä määrin kuin kokonaisen yrityksen omistajanvaihdokseen.

Liiketoimintojen osan myyminen koetaan helpoksi ratkaisuksi ja kaupan kohdetta voidaan säätää ostajan haluamalla tavalla. Ostajan ja myyjän näkemykset kauppahinnasta ovat usein varsin yhteneviä.

Liiketoiminnan osa voi ostokohteena olla helpommin rahoitettavissa kuin isompi kokonaisuus.

Myyjäyrityksen rahoituskelpoisuuden näkökulmasta liiketoimintojen osan myynti tekee parhaimmillaan mustasta valkoisen.

Kauppasummaa sinänsä voidaan käyttää tuotekehitykseen, markkinointiin tai investointeihin. On myös mahdollista, että yrityksen tase saadaan sellaiseen lyöntiin, että rahoittajat kiinnostuvat yrityksestä ja kauppasumman lisäksi yritys saa käyttöönsä moninkertaisen rahoituksen.

Aina kannattaa harkita liiketoiminnan osan myyntiä ennen kuin alkaa ajaa sitä alas. Yrityksen liiketoiminnan osa vaihtaessa omistajaa syntyy parhaimmassa tapauksessa kaksi kasvuyritystä tai ainakin yksi kasvuyritys ja toinen yritys, joka kehittää toimintaansa kaupasta saaduilla pääomilla.

Kirsti Sorama
Juha Tall
Elina Varamäki
Kirjoittajat ovat kauppatieteiden tohtoreita Seinäjoen ammattikorkeakoulussa.

Lopetetaan gallupit

Tässä useamman vuoden ajan hallituksen toimia seuratessa eduskunnassa istuvien kansanedustajien päällimmäinen huoli on oman itsensä ja puolueen kannatusluvut.

Sipilää edeltänyt six-pack-hallitus oli aivan toimintakyvytön hallituspuolueiden vastustaessa toistensa ehdotuksia, kun jokaisen puheenjohtaja ajatteli ainoastaan oman puolueensa kannatuslukuja.

Nyt, kun puolueet saavat koko ajan välitöntä tietoa kannatuksestaan kentältä, on helppo tarttua aiheisiin, jotka koskettavat kansalaisia. Kansanedustajien populistiset lausunnot ovat arkipäivää, jotka ajavat fokuksen hetkeksi sivuraiteelle, pois Suomen todellisista ongelmista.

Entäpä, jos lopetetaan gallupit? Hallitus tekisi päätöksiä tietämättä puolueidensa kannatuksesta. Kun varmistin ei olekaan viritetty, ei voi uinua ruususen unta.

Kansan mielialaa kuohuttavia lausuntoja ei voisi antaa niin helposti, kun ei olisi tietoa puoluekannatuksesta. Kansan mielipiteillä ei voisi enää ratsastaa aina, kun tuulet ovat suotuisia.

Gallupeilla on myös kääntöpuolensa. Niiden mittaamilla tuloksilla ohjaillaan vaalikarjaa ja vaikutetaan heidän tuleviin mielipiteisiinsä. Riippuu aivan siitä, mikä taho on tilannut tutkimuksen.

Joka kuukausi suoritetut puoluekannatusten mittaukset tulisi jättää tekemättä. Niillä, kun näyttää olevan suora vaikutus hallituksen päätöksien tekemiseen tai tekemättä jättämisiin.

Puolueiden kannatus tulisi mitata korkeintaan kerran vuodessa.

Hallitukselle ja eduskunnalle tulee antaa rauha keskittyä siihen työhön, mihin heidät on valittu.

Timo Maula
Hauho

LUKIJAN KUVA

ARI AHLFORS

Kun Kuu jäi pimentoon

Aamuvirkut saivat maanantaina monin paikoin ihastella täydellistä kuunpimennystä. **Ari Ahlfors** ikuisti pimennyksen Raumalla. ”Ehdin juuri saada kuvan ennen kuin pilvet peittivät kuun”, hän kertoo. Tarkka kuvausaika on 5.56. Pimennys tapahtuu täydenkuun aikana, kun Kuu on radallaan vastakkaisella puolella Maata kuin Aurinko.

Maatalouspolitiikassa tarvitaan rakentavaa yhteistyötä

Euroopan unioni on monille mieluinen sylkykuppi sen jälkeen, kun Suomen eduskunta ja hallitus on haukuttu. Viime aikoina Timo Soinin viljelemä ”Missä EU, siellä ongelma” -hokema on tosin saanut väistyä reaalipolitiikan astuttua mukaan kuvaan perussuomalaisten hallitusvastuun myötä.

Monet suomalaiset kyseenalaistavat yhä EU-jäsenyyden edut. Ongelmia toki riittää: viljelijöitä kuormittava byrokratia on kasvanut, liittovaltiokehitys jatkuu ja Venäjän vastapakotteet kuormittavat maidontuottajia. Myöskään metsäpolitiikkaamme ei aina tunnuta ymmärrettävän Brysselissä.

Viime viikkoina Euroopan unionia on kritisoitu aiheesta, kun se on ollut saamaton pakolaiskriisin hoitamisessa.

Oltiinpa unionista mitä mieltä tahansa, jäsenyytemme siinä on ollut viimeiset kaksikymmentä vuotta vallitseva tosiasia.

Maaseutu ja maatalous ovat olleet aina lähellä sydäntäni. Vuosien varrella olen pyrkinyt osallistumaan siitä käytävään keskusteluun.

Olen muistuttanut ulkomaalaisia kollegoitani Suomen maatalouden erityisolosuhteista: kylmästä ilmastosta, lyhyestä kasvukaudesta ja niitä seuraavista muista haittatekijöistä.

Puolustettavaa on riittänyt ja riittää myös jatkossa. Maatalous on tärkeä teema myös taloudellisesta näkökulmasta: noin 1/3 EU:n kokonaisbudjetista liittyy maatalouteen.

Viimeisten kuukausien aikana olen päässyt vaikuttamaan maatalouspolitiikkaan ainoana suomalaisjäsenenä Euroopan parlamentin maatalouden ja maaseudun kehittämisvaliokunnassa.

Valiokunnasta käsin tietyt asiat ovat avautuneet minulle uudella tavalla.

Vaikka EU-byrokratia ärsyttää, ainoa tapa viedä asioita eteenpäin on rakentava vuoropuhelu alan keskeisten toimijoiden kanssa.

Kokemukseni on, että Suomi on ketterä ja osaava toimija, vaikka sitä usein toisenlaiseksi moititaan. Sekä MTK että Maa- ja metsätalousministeriö ovat Brysselissä hyvin edustettuina ja ne toimivat Team Finland -hengessä. Samanlaista asiantuntemusta ja yhteen hiileen puhaltamista olisi mukava nähdä myös muilla politiikan sektoreilla.

Vaikka unionin rattaat ovat tunnetusti hitaat, toimintaa on havaittavissa. Parlamentin ja komission pitkän aikavälin tavoitteena on, että elintarvikeketjun arvonlisästä jäisi viljelijälle suurempi osuus.

Toissaviikolla komissio yllätti monet, kun se reagoi maatalostuotteiden vaikeaan markkinatilanteeseen ja esitti 500 miljoonan euron toimenpidepakettia. Suomelle korvamerkitty raha jäi tosin liian pieneksi.

Taistelu jatkuu. Tällä hetkellä yritämme vaikuttaa EU:n ensi vuoden budjettiin, jotta Venäjän tuontirajoituksista kärsivät maidontuottajat saisivat lisätukea.

Olen muutamien suomalaisten kollegoiden kanssa tehnyt lisämäärärahaehdotuksen. Teemme parhaamme, että se toteutuisi.

Hannu Takkula
Euroopan parlamentin jäsen (kesk.)
Oulu

Nautojen rantalaidunnuksesta enemmän hyötyä kuin haittaa

Pohjois-Suomen aluehallintovirasto on kieltämässä emolehmien laiduntamisen Oulujoen rannassa, huolimatta useiden asiantuntija- ja viranomaistahojen suosituksista (MT 7.9., HS 21.9.).

Oikein toteutetusta rantalaidunnuksesta on ympäristön kannalta paljon hyötyä ja maisemallista iloa, eikä vedenlaadussa ole yleensä havaittu ongelmia.

Rantaniityt luokitellaan Suomessa äärimmäisen uhanalaiseksi luontotyypeiksi. Luonnon monimuotoisuuden pelastaja on laiduntava eläin, joka kykenee käyttämään vaikeakulkuistenkin alueiden kasvillisuutta hyväkseen. Nautoja käytetään yleisesti apuna perinnebiotooppien ylläpitämisessä ja maisemanhoidossa.

Rantalaidunnus parantaa vesistön laatua ja monipuolistaa niittylajistoa. Osa ravinteista poistuu kokonaan kierrosta, koska syödyn kasvillisuuden ravinteita sitoutuu laiduneläinten kasvuun ja maidontuotantoon.

Rehevöitymisen vähenemisellä ja umpeenkasvaneiden rantojen avautumisella on myönteinen vaikutus linnustoon, kalakantoihin sekä moniin hyönteis- ja perhoslajeihin.

Pohjois-Suomen aluehallintovirasto (avi) on yhtäkkiä kieltänyt toiminnan, jota useat Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset (ely) pitävät suositeltavana. Myös Etelä-Suomen avi, ympäristöministeriö ja monet tutkijat ovat suhtautuneet rantalaidunnukseen kannustavasti.

Suuri osa vesistöjemme ravinnekuormituksesta on seurausta kasvien runsastumisesta. Eläimet liikkuvat vesirajassa juomassa ja syömässä vesikasveja. Enimmäkseen ne lepäävät ja märehtivät kuivalla maalla, jonne valtaosa niiden tuottamasta lannasta myös päätyy.

Kokonaisuuden kannalta nauta puhdistaa vettä enemmän kuin likaa sitä.

Antti Veräväinen
Pihvikarjaliiton puheenjohtaja
Akaa

Työsuhteet muutettava pääsääntöisesti liikesuhteiksi

Olen saanut katsella työelämää monelta kantilta. Ensin duunarina, sitten työnjohtotehtävissä ja viimeksi 31 vuotta yrittäjänä. Kokemusteni perusteella olen tullut siihen tulokseen, että koko järjestelmä pitäisi laittaa uusiksi. Ja samalla kaikille osapuolille oikeudenmukaiseksi.

Mielestäni kaikki liike-elämän työsuhteet tulisi muuttaa liikesuhteiksi. Tässä mallissa jokainen työtätekevä olisi yrittäjä. Hän saisi itse sopia toisen osapuolen kanssa ehdot, millä jokin työsuoritus tehdään. Yrittäjän itsensä tekemää työtä eivät sido työaikalait ja hän voi itse sopia ja päättää, milloin työnsä tekee. Aina työstä ei saa sitä tuottoa, jota toivoisi, mutta joskus on viisaampaa alentaa hintaa kuin olla kokonaan ilman tuloa.

Jos pystyy tekemään työn nopeammin ja laadukkaammin, silloin työstä voi saada myös paremman hinnan. Kysyntä ja tarjonta toimii eikä kenellekään tehdä vääryyttä. Vapaata voi pitää tilanteen niin salliessa.

Miksi ylipäätään pitää olla jokin kolmas osapuoli, joka määrittää työn ehdot? Nykyisessä systeemissä voi tapahtua niinkin, että työnantaja ei saa työstä edes sitä hintaa, mitä työn teettäminen palkatulla työvoimalla tulee maksamaan. Siinä tapahtuu selvä vääryys eikä yrittäjä voi kauan jatkaa sellaista toimintaa.

Nykyisin on valitettavan usein järkevintä lopettaa koko liiketoiminta tai tilata tuotteet sieltä, missä ne tehdään halvemmalla kuin niiden tekeminen täällä maksaisi. Yrittäminen tulee aina perustumaan tuottavuuteen, siihen ei sovi pakko eikä ulkopuolinen sanelu.

Aloittava tai lopettamisaikeissa oleva yritys voisi kokeilla sitä, ettei se palkkaa lainkaan työntekijöitä, vaan etsii yhteistyökumppaneita, joiden kanssa on mahdollista sopia pelisäännöistä. Näin hoituisi monta isoa ongelmaa ja yhteiskunnan vakautta uhkaavat työtaistelut voisi unohtaa historian hämärään.

Paavo Lievonen
Jyväskylä

VERKOSSA SANOTTUA

Naurettava hinnankorotus vai hieno ele?

MT kertoi maanantaina muutamien tuottajaosuuskuntien korottaneen maidon tilityshintaa 1,5 sentillä litralta loppuvuodeksi. Uutinen herätti paljon huomiota Facebookissa.

Voimia vaan maidontuottajille, ei olisi kaupunkien kermaperseistä tekemään työtänne. Lypsylle on lähdettävä myös la ja su. Eikä siitä heru penniäkään ylimääräistä.
Pekka Tervala

Tästä mä tykkään siksi, et joku muukin on huomannut nämä kermaherrat. Taitaa niissä olla rouviakin, että ehkä tuo sun sanonta parempi.
Päivi Riikonen

Kun kymmenen senttiä ensin laskettu maion hintaa ja sentillä nostetaan niin suurikin haloo
Paula Liikala

Maito ei ole liian kallista Suomessa ja hintaa voi korottaa entisestäänkin. Jos sitä haluaa juoda litroittain se on oma päätös, ei mikään elinehto.
Henri S Marjomaa

Kyllä siihen ainakin sinkulla on varaa. Mulle riittää litra päivässä mainiosti eikä pienen kyläkaupan hinta (kevytmaito 1,29) estä juomasta.
Pekka Tervala

Yllättäen HK laski tänään porsaan ja lihasian hintaa...
Hannu Sirkiä

Mitenkäs sika- ja nautasektori..? Ei oo kuulunu korotuksista eikä taloudellisen tilanteen paranemisesta....?!
Ulla Hööpakka

Hinnan korotushan on tässä oikeastaan väärä sana, koska kyseessä on se, että raha mikä normaalisti on maksettu helmi-maaliskuussa maksetaan nyt vain aikaisemmin.
Esa Huovinen

Toisesta taskusta siirretään rahatukko toiseen taskuun... eipä lisää maidontuottajan vuosiansioita yhtään, mut saatiinpa taas uutinen miten talousahdinkoa ”autetaan”.
Tiina Roumio

Kyllä se rehun hintaan tai johonkin siirretään.... eipä ole maidonhinta korjaantunut kolmeenkymmeneen vuoteen, vähän on alaspäin mennyt, kaikki muu on kyllä noussut.
Hannele Karjalainen os Mäkinen

Vähän alaspäin on lievästi sanottu. Vuonna 1994 ennen EU-aikaa minulle maksettiin maidosta keskimäärin 3.06 mk /l.eli 51 senttiä/l. Tämän korotuksen jälkeen tilityshinta on 36,5 senttiä. Pudotusta vaivaiset 14,5 senttiä. 20 vuotta on kuultu että kyllä markkinat hoitaa asian. No,markkinat on todellakin hoitanut asiansa.
Jorma Jokela

Hyvä ele osuuskunnalta. Kun vienti on talouspakotteen takia sudenkuopassa niin kotimaan kulutus on vielä markkinoitava niin että Valion tuotteet on mitä valitaan kaupan tiskiltä. Sekin että myös kotimaassa säilyy ostovolyymi.
Jari Mönkkönen

Hintaa nostaneet osuuskunnat ovat kaikki Valion omistajaosuuskuntia. Eli ostamalla Valion tuotteita tuet näiden osuuskuntien tuottajia.
Juha Koskinen

Voe hyyvätyn aika,olipa naurettava korotus.
Lea Rakel Linnanmäki

Kommentoi juttuja
osoitteessa facebook.com/maaseuduntulevaisuus

TEKSTIVIESTIT

Rautatiet

Ilman autoa ei maaseudulla pärjää. Jos ei omista autoa, säästyneet rahat voi käyttää taksiin. VR:ää ei tarvitse kukaan. Autovero alas ja yksityistetään VR.
Ei nimimerkkiä

Palautetta

Simo Peuralle (MT 25.9.). Piispa kertoi olevansa huolestunut lisääntyvästä itsekkyydestä. Luin hänen muuttavan Seinäjoelle ostettuun noin miljoonan euron asuntoon.
Esimerkki

Seijalle ja Jarmolle hyvää syksyä (MT 28.9.).
Samassa tilanteessa

Tienkäyttömaksu

Metsähallituksen tien käyttömaksu ok. Tietä ei ole, ellei sitä joku ylläpidä.
Ei nimimerkkiä

Bönde taas maksaa metsätien käytöstä, mutta ulkomaitten rekat koukkivat Suomen kautta kun se on ilmaista.
Huomata sitä ei saa

Lihakriisi

HK lehdessä lupasi, että tämänhetkinen kriisi ei tiputa tuottajahintaa. Kuinka ollakaan, sieltähän se ilmoitus taas jo tuli.
–2 senttiä

Todella järkyttävää HK Scan. Nälkää nähdään maailmalla. Eikö sian ruhoja olisi voitu toimittaa edes koiran ja kissan ruokaa valmistavalle teollisuudelle.
Isojoki

Olisiko HK:n Honkajoelle rahdattuja sikoja voinut käyttää vaikka turkistarhauksen tai kalanviljelyn rehun raaka-aineena? Varmaankin mahdotonta Suomessa.
Ei nimimerkkiä

Suomessa teurastustoiminta pyörii vajaakapasiteetilla verrattuna Tanskaan ja Saksaan. Joko Atrian tai HK saa lopettaa.
Tehotonta

Kaikilla huoli vain maidontuottajista. Näillä hinnoilla Suomesta loppuu sianlihan tuotanto kokonaan.
Ei nimimerkkiä

Osta suomalaista

Viljelijä, osta työtä Suomeen. Saatte yhdessä ihmeitä aikaan konehankinnoilla.
Mieti

Halpuutus

Tuottaja saa kurkusta vain muutaman kymmenen senttiä ja lähikauppa ottaa yli kolme euroa. Ruuan halpuutus on pitkälti huijausta.
Kriittinen kuluttaja

Laskuoppi

Pro Agrian laskuoppi olettaa kuivurin hyötysuhteeksi sata prosenttia. Öljynkulutus on todellisuudessa kuitenkin suurempi.
Ei nimimerkkiä

Orjatyötä

Työn orjat sorron yöstä nouskaa. Me Pohjolan pelloilla kosteaa ohraa puivat Euroopan unionin maaorjat.
Arvon mekin ansaitsemme

Ota kantaa tekstiviestillä
Jaa mielipiteesi muiden lukijoiden kanssa. Lähetä enintään 160 merkkiä pitkä viesti numeroon 173 172. Kirjoita viestin alkuun tunnusteksti MT LU (huomaa tyhjät välilyönnit). Viestin hinta on 50 senttiä.